

A víz mellett...

Jeremiás 17

⁵Ezt mondja az ÚR: Átkozott az a férfi, aki emberben bízik, és testi erőre támaszkodik, az ÚRtól pedig elfordul szíve! ⁶Olyan lesz, mint a bokor a pusztában, nem remélheti, hogy eljön valami jó. Ott tengődik kövek közt a pusztában, a szikes, lakatlan földön. ⁷De áldott az a férfi, aki az ÚRban bízik, akinek az ÚR a bizodalma. ⁸Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszti gyökereit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét.

Bizalom!

A magyar szó gyöke is mutatja, hogy biztonságot, bizonyosságot ad. Önmagunkban, egyedüllétünkben, elszigeteltségünkben bizonytalanokká válunk. Szükségünk van valakire, aki biztonságot ad nekünk. Ez a biztonság pedig a bizalmi kapcsolat.

Valakiben vagy valamiben mindig is bízunk. Ezt már több ezer éve elmondta a Biblia szövege, de ugyanígy tanítja ma a tudomány is, amely kísérleti alapon bizonyítja ezt a jelenséget. Kell valaki, szükség van valakire, akiben megbízom.

A felolvasott alapige nagyon didaktikus. Egy ellentétpárt állít elénk. Van az olyan típusú ember, aki emberek erejében bízik, és van olyan típusú ember, aki Isten erejében bízik. Az előbbi átkozott életet él, az utóbbi áldott életet él. De mit is jelent ez ránk nézve?

A tanítás nem véletlen itt Jeremiás próféta könyvében. Hiszen minden igének van egy fajta élethelyzete, így ennek is. Júda Jeremiás idejében, azaz a 7.-6. század fordulóján a felemelkedő babiloni birodalom fenyegetettségében élt. A keleti nagybirodalom terjeszkedésének áldozatul estek a környező kis népek is. Jeremiás könyvét a 7. sz. utolsó éveiben írta, ekkor Júda még szabad állam. Jeremiás többször is megpróbétálta, hogy a bukás elkerülhetetlen, Júdának fogságba kell mennie, de nem hisznek neki, sem a vallásos elit, sem a politikai elit. Sőt, még ők inzultálják a prófétát, mert nem tetsző dolgokat hirdet nekik. Ugyanis a kis népek, mindig is a nagyhatalmakhoz való alkalmazkodás által remélték szerencsés sorsukat, biztos jövőjüket. Így tett Jójákim király is, aki a nyugati nagyhatalom, Egyiptom árnyékában remélte a biztos és békés jövőt.

Ennek a történelmi kornak a fényében máris érthetővé válnak a szavak: Átkozott az a férfi, aki emberben bízik, és testi erőre támaszkodik, az ÚRtól pedig elfordul szíve. Jeremiás itt tk. a királyról prófétál, aki nem hallgat Isten igéjére, nem hallgat az Úr szavára, a maga feje után megy és más ember erejében bízik. Mondhatnánk abszolút politikai magatartás ez. Mindig is így történt, hogy a kisnépek igyekeztek jól helyezkedni, mindig az aktuális nagyhatalomtól várták a saját biztonságukat. Mi, magyarok jól tudjuk ezt két elvesztett világháború után, mit jelent emberek erejében bízni, mit jelent a lovak erejében bízni, mit jelent Istentől elfordulni.

Jeremiás azt mondja, hogy az ilyen ember hasonlít arra a fára, amely a pusztában próbál életben maradni. Tengődik, ahogy olvastuk. Tudjuk mit jelent ez. Tengődni azt jelenti, stagnálni, egy helyben maradni, vagy adott esetben csöndesen elsorvadni. A víz az élet szimbóluma, nem csak biológiai értelemben, hanem főleg egy olyan nép életében, akik víz nélküli helyen élnek, azaz a pusztában, vagy ahogy ma hívjuk sivatagos tájon. (A bibliai puszták nem ugyanaz, mint a magyar puszták. A magyar nyelvben a puszták az alföldet jelentik, a végtelen rónát. A Bibliában a puszták a sivatagos, sziklás, kiégett tájakat jelentik, ahol nincs élet, de még a nyomai sem az életnek.) Víz nélkül nincs élet, csak halál, csak pusztulás. Elegendő,

ha Szomáliára gondolunk, ahol 60 éve nem tapasztalt szárazság van, ahol 10 ezrek halnak meg naponta, és több mint 12 millió ember él éhínségben a jelen pillanatokba is. Ahol nincs víz, ott megszűnik az élet is.

A fa, amely csak abban bízik, hogy majd összeszedi az erejét és az élni akarása majd életben tartja őt, bizony egy idő után visszafejlődik és elhal. Az élni akarás fontos, de nem elegendő. Az élet kívülről táplálja őt, gyökerein keresztül jut el az életerő hozzá. Nem magában hordozza az életet, hanem kívülről táplálja azt a víz. Ma szinte mást sem lehet hallani, csak azt, hogy bízz önmagadban. Elő tudod hozni azt az erőt, ami az önbizalmodban rejlik. De ezek azok az életek, amelyek ideig-óráig képesek életet imitálni, de a végén elhalnak, mintha nem is lettek volna. Attól, hogy valaki eldönti, víz nélkül is kibírja az életet, kb néhány napig tud csak létezni. A kiszáradás halálos.

Olyan ez az ige, mintha Isten külön büntetéssel, külön átokkal sújtaná azt az embert, aki elfordul Istentől. Mintha az Isten átkozódna itt ebben a versben. De ez nem így van. Az Isten nem átkozódik, hanem kijelent, mégpedig az igazságot mondja. Azt mondja el, mi a következménye az Isten nélkül megélt életnek.

Az az ember, akinek a szíve elfordul Istentől, olyan élete lesz, olyan döntései lesznek, amelynek következménye maga a pusztulás. Az Isten nélküli élet áldatlan élet, átok alatt lévő élet. Néhány példát hadd hozzak erre! Az az ember, amely nem Istenben bízik, hanem pl. a pénz erejében, egy idő után a pénz rabja lesz, s ennek következményei meglátszanak majd az értékrendjén, meglátszik majd a családjában. Az az ember, aki nem Istenben veszi vigasztalását, hanem az alkohol mámorában, rövid idő alatt rabja lesz, következményei pedig meglátszanak az életén és a családján is. Az az ember, aki nem Isten ígéje alapján értékeli önmagát, hanem az elvégzett munka alapján kíván értékes lenni, hamar rabja lesz, s ez meglátszik az életén és a családján is. S lehetne sorolni a drogoktól, a számítógéptől való függést, lehetne mondani az egyes családtagoktól, személyektől való függést, s ezeknek mindnek következménye van, szétesett személyiségek, szétesett életek, szétesett családok. Isten nem ver külön átokkal. A nélküle megélt élet már átok alatt van, áldatlanságban szenved. Olyan, mint a fa a pusztában, mint a fa sivatagban víz nélkül. Elhal, értelmetlenül és gyümölcstelenül.

2.

Áldott a férfi, aki az Úrban bízik.

Olyan, mint a fa a vízparton. Az életet adó folyam képe jelenik itt meg, amelyből sohasem apad ki a víz, amely mindig bőségesen táplálja környezetét.

Azaz ember, aki az Úrban bízik, gyökereivel eljut a mélybe. És onnan a mélységből a folyó medréből kapja az élethez elegendő erőt, az életető vizet. Ha csak a felszínen maradna gyökereivel, bizony hiába állna ott a vízparton, nem zöldelne, nem hozhatna gyümölcsöt. Csak úgy van rá módja, ha képes mélyre jutni.

Isten mélységeibe való bepillantás nélkül nem lehet az életünkhöz elegendő erőt megtalálni. A csak a felszínen mozgó, ahogy mondani szoktuk vízisielő életforma elsiklik minden fölött, ami fontos, ami értékes, ami az élet meghatározója, elsiklik minden fölött, ami ott lenn van a mélyben. Ezzel szemben a bűvár bátorságával megélt életforma, lemerészkedik az Isten mélységeibe és a saját lelkének mélyébe is. Ezek az utak nem könnyű utak. Szembenézni önmagammal, szembenézni Istennel. Felvállalni önmagam előtt saját látszatvilágomat, saját

önbecsapásaimat, saját hazugságaimat, az élet legnehezebb cselekedetei. Feltárni a félelmek okait, az aggodalmak gyökeréig hatolni, beismerni az igazi motivációkat, a rejtett vágyakat néven nevezni, az elfojtott indulatokat megzabolázni. Nem könnyű feladat a mélybe belenézni, de ez vezet előre az önismeretben, ez vezet el az Istenismerethez is.

Alámerülni Isten mélységébe, bátornak lenni mélyebbre és mélyebbre haladni, belesodálkozni szeretetének és kegyelmének mélységébe, ez ad igazi bizalmat és biztonságot az életben. Ezek nem könnyű feladatok, de ugyanakkor hiszem, hogy ezeken van áldás. Ezek azok az erők, amelyeket az ember az Istennel való kapcsolatában a mélységből, vagy akár a saját mélységeiből is megnyer. Mélyre menni bátorságra van szükség, főleg egy olyan közegben, ahol mindenki csak a felszínen mozog. Mélyre nyúlni a gyökerekkel azt jelenti, minden nap az ige élő tiszta vizéből kapok elegendő erőt, hogy éljek.

A kép azt is mondja, hogy arra a fára is ráköszön a hőség, amely a vízparton áll. Nem kerüli el. Márpedig ez olyan hőség, amelyet mi itt nem ismerünk Európában. Az Egyiptom felől nyár végén érkező forró levegő, egyik napról a másikra szárít el mindent, ami az útjába kerül. Nem hetekig tartó ősz ez, hanem egy éjszaka alatt beálló lombhullatás, minden megég a forró levegőtől. Ez a levegő jelen van a pusztában is a falvakban is a városokban is, akárhol is legyen a fa, a forróság mindenhol körbeveszi. De ha gyökerei a vízbe nyúlnak, akkor nem érheti baj. Ha aszály következik be, nem szárad ki, mert mindig van vize a folyóból. Gyümölcsöt terem, áldott lesz léte.

Isten nem légkondicionált életet kínál számunkra, hanem olykor valóban pusztai létformát, sivatagos körülményeket, forró déli hőséget, ahol, ha körbenézünk, csak az élettelenséget látjuk. De ha gyökereid Istenbe kapaszkodnak, ha az élethez tőle kapsz éltető erőt, ha szomjúságodat az Úr elégíti meg, akkor folyamatosan zöldelsz, lesz elég erőd a terhek hordozásához, lesz gyümölcsöd, mely értelmet ad e földi életednek is.

Isten éltető vize soha nem apad el. Használd. Olvasd.

És áldott leszel. Mert az Istennel élni, kapcsolatban lenni az Úrral, azt jelenti áldottnak lenni, áldott életet élni.

Hadd fejezzem be egy képpel!

Egy jó barátság önmagában áldás. Egy jó házastársi kapcsolat önmagában áldás. Egy jó szülő-gyermek kapcsolat önmagában áldás. Összegezve: egy jó kapcsolat önmagában áldás.

Nem várjuk, hogy külön ajándékot kapjunk érte, mert ez önmagában ajándék.

Istennel élni, Istennel jó kapcsolatban élni, Istennel szeretetben élni önmagában áldás. Áldott az az ember, aki jó kapcsolatban él az Úrral.